

Överförmyndarens framställan till fullmäktige i Vara kommun.

Herr ordförande, fullmäktigeledamöter, ärade åhörare.

Under denna mandatperioden är jag – Karl-Gustav Karlsson – överförmyndare i Vara kommun och gör följande framställan till fullmäktige i Vara kommun:

1. Att nuvarande avtal med Lidköpings kommun omgående omförhandlas.
2. Att beredning av överförmyndarärenden kan ske av kommunal tjänsteman i Lidköping.
3. Att överförmyndaren löpande undertecknar besluten – efter att tagit del av beredningen - allt i enlighet föräldrabalkens lagtext.
4. Att överförmyndaren vid varje tid beslutar om eventuell delegation.
5. Att av Vara kommuns fullmäktiges beslut om instruktion avseende restriktionen med föranmälningsplikt inför varje besök hävs.
6. Att Vara kommuns fullmäktige beslutar använda den av Sveriges Kommuners och Landstings framtagna och beprövade reglemente för överförmyndare.
7. Att Vara kommuns fullmäktiges beslut om månadsvis arvode ändras till förvaltningslagens bestämmelser om ersättningsrätt för nedlagd arbetstid, och rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst.
8. Att avtalsuppsägningen för omförhandling inte fördröjs – som tidigare skett.

Motivering:

Nuvarande avtal medför att överförmyndaren hindras från att utöva den lagstadgade tillsynen.

Den delegationshandling som den blivande överförmyndaren för innevarande mandatperiod - p.g.a. avtalet med Lidköpings kommun - tvingats underteckna den 31/12 2010, saknar rättsverkan. Den 31/12 2010 hade den blivande överförmyndaren inte tillträtt. Den 31/12 2010 var fortfarande Stefan Johansson Vara kommuns överförmyndare.

Vald överförmyndares tjänstgöringsperiod börjar först den 1:a januari året efter valåret, citerar Föräldrabalken 19 kap 7 § ”*Överförmyndare, ledamot i överförmyndarnämnd och ersättare väljas för fyra år, räknade från och med den 1 januari året efter det, då val i hela riket av kommunfullmäktige ägt rum.*”

Överförmyndarmyndigheten i Vara har alltsedan tillträdet, framfört önskemålet till förvaltningen i Lidköping, att handläggningen sker jämlikt normgivande lagtext, citerar:

Föräldrabalken 19 kap, 13§:

”... För varje beslut av en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd i ett ärende enligt denna balk skall finnas en handling av vilken framgår vem som har fattat beslutet, vem som har varit föredragande samt beslutets dag och dess innehåll.”

I besluten som fattats av förvaltningen i Lidköping följer man inte denna lagtext.

Önskemålet överförmyndaren i Vara flerfaldiga gånger framfört, är följande:

Överförmyndaren i Vara kommer in 1 eller 2 gånger i veckan – allt efter behov. Tar del av motiven för beslutet – den lagstadgade föredragningen – och verkställer beslutet genom att underteckna handlingarna.

- På det här enkla sättet säkerställs att överförmyndaren utövar den tillsyn som lagen föreskriver.
-
- Med det här enkla arbetssättet hade kommunen sluppit hamna i nuvarande situation med beslut som saknar rättsverkan.

Så sent som den 24/3 2014 gjorde överförmyndaren i Vara återigen en framställan om detta arbetssätt. Tyvärr vägrar tjänstemännen återigen detta enkla förfaringsätt. Allt framgår av bifogad mailkorrespondens.

Avtalets §3 föreskriver följande: ”*Den gemensamma organisationens namn skall tillsvidare vara Överförmyndarkontoret Västra Skaraborg (ÖVS)*”

Det finns inget beslut om namnändring av organisationen. De juridiska

konsekvenserna av att kommunicera med det egentillverkade organisationsnamnet: "Överförmyndare i samverkan." är svåröverskådliga. Tjänstemannaorganisationen i Skövde arbetar under samma namn. Ingår överförmyndaren i Vara i en rikstäckande organisation?

På grund av nuvarande avtal, som omöjliggör överförmyndarens i lag ålagda tillsynsskyldighet, befinner sig Lidköpings och Vara kommun i en besvärlig situation.

Sammanfattas i följande 3 punkter:

1. Handläggande tjänstemän struntar i avtalat namn och kommunicerar mot omvärlden – i korrespondens, ansökningsblanketter m.m. - under eget namn: "Överförmyndare i samverkan"
2. Överförmyndaren i Vara har p.g.a. avtalet förelagts – alltså mot sin vilja – att skriva på en "totaldelegation" som saknar rättsverkan.
3. Tjänstemannaorganisationen vägrar att följa Föräldrabalkens 19 kap 7§. Att låta överförmyndaren underteckna besluten.
Enbart ekonomisk konsekvens: Varje uttagsmedgivande som beslutats, saknar rättsverkan och medför fullt rimliga möjligheter till skadeståndsanspråk.

Vad säger lagstiftningen om överförmyndarens uppgift?

Om någon kommuninnevånare på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande behöver hjälp med att

1. Bevaka sin rätt och/eller
2. Förvalta sin egendom och/eller
3. Sörja för sin person,

kan tingsrätten – efter begäran - besluta om att god man eller förvaltare skall företräda huvudmannen. Föräldrar är automatiskt förmyndare för sina barn. Huvudmannen är den person som behöver hjälpen, och gode mannen eller förvaltaren är företrädaren.

Det åligger företrädaren att: Ensidigt bevaka sin huvudmans bästa.

Överförmyndarmyndighetens uppgift är att utöva tillsyn, så att företrädarna i allt bevakar sin huvudmans bästa och intressen.

Några exempel:

- Söka olika kommunala och statliga stöd.
- Företräda huvudmannen inför olika myndigheter
- Anföra besvär över felaktiga myndighetsbeslut
- Bevaka sin huvudmans bästa visavi släkts och arvingars önskemål.

Överförmyndaren är en tillsynsmyndighet. Denna tillsyn utövas genom att överförmyndarmyndigheten granskar varje företrädare att denne enbart verkar för sin huvudmans bästa. Oavsett motparten är telefonförsäljare, den egna kommunen eller huvudmannens släktingar.

Överförmyndarmyndigheten är samhällets yttersta organ, som skall vaka över att kommunens svagaste innevånare inte far illa och inte på något sätt försummas eller fräntas sina rättigheter.

Den som valts till revisor i kommunen, kan inte samtidigt inneha uppdrag i nämnder eller annan verksamhet. Det skulle innebära jäv.

Samma förhållande gäller för överförmyndare eller överförmyndarnämnd. Tänk er situationen att man av obetänksamhet beslutat att kommunstyrelsen samtidigt utgör kommunens överförmyndarnämnd.

Ett exempel: Kommunstyrelsen tvingas av ekonomiska orsaker delegera till socialnämnden att genomför besparing si eller så. Beslutet är till nackdel för någon av överförmyndarnämndens huvudmän. I det läget blir överförmyndarnämnden och kommunstyrelsen varandras motparter med uppenbart jäv som följd.

Kommunens överförmyndarorgan – oavsett det är en överförmyndare eller överförmyndarnämnd - ***har en enda uppgift:***

Att genom sin tillsyn tillse att kommunens huvudmäns bästa i alla lägen bevakas!

Lagstiftningen avseende överförmyndarmyndighetens tillsyn innebär ett totalt fokus på samhällets svagaste individer. Alla beslut en kommuns fullmäktige gör avseende överförmyndarverksamheten, skall ha sin grund i huvudmännens bästa – inte ha sin grund i kommunens bästa.

- Det är därför som lagstiftningen endast tillåter fullmäktige att utse

överförmyndare.

- Det är därför som överförmyndarmyndigheten inte kan insorteras under någon nämnd.
- Det är därför som överförmyndarmyndigheten inte ens kan insorteras under kommunstyrelsen.
- Överförmyndaren utför sitt uppdrag med samma självständighet som en revisor.

Att fullmäktigeledamot, eller ledamot i någon nämnd, lämnar sitt uppdrag och avgår är ingen ovanlighet.

Vald överförmyndare – med två undantag – är fråntagen rättigheten att frånträda sitt uppdrag. Vill överförmyndaren tvinga sig ifrån uppdraget, måste överförmyndaren flytta från kommunen.

En förtroendevald kan normalt inte avsättas. Överförmyndarens ansvar i samhället är så stort att det finns lagstiftning om avsättning.

Länsstyrelsen utövar tillsyn över överförmyndarna och är myndigheten som kan initiera avsättning av överförmyndaren. Beslut om avsättning kan endast utfärdas av tingsrätten.

Som fullmäktigeledamot är man väl förtrogen med ansvaret för den egna kommunens bästa. I överförmyndarfrågor är det tvärt om. Här är det endast huvudmannens bästa som får styra besluten.

Överförmyndaren gjorde en framställan om omförhandling av detta avtal den 22/3 2013. Omförhandling innebär att man vill ha kvar ett förändrat avtal. Alltså en tydlig markering av ett fortsatt avtal. Med ändrade villkor.

I nuvarande avtals §3, finns följande märkliga skrivning, citerar: ”... *Den gemensamma organisationen kommer att ingå i kommunstyrelsen hos Lidköpings kommun.*”

Vi har – p.g.a. nuvarande avtal följande situation:

Tjänstemännen som handlägger Vara kommuns överförmyndarärenden ingår i – skall enligt avtalet vara en del av - kommunstyrelsen i Lidköping!

Företrädare för den gemensamma organisationen vägrar låta överförmyndaren i

Vara underteckna besluten. Denna vägran har medfört ett otal beslut som saknar rättsverkan.

Innebär nuvarande avtal att kommunstyrelsen i Lidköping åtagit sig att betala alla eventuella skadeståndsanspråk? Detta ansvar på grund av att avtalet föreskriver att handläggande organisationen av överförmyndarärenden ingår i – alltså är en del av - Lidköpings kommunstyrelse?

Som överförmyndare har jag en enda uppgift: Att genom tillsyn tillse att kommunens svagaste medborgare inte far illa. Att de inte i något avseende förnekas sina rättigheter.

I dag gör jag en ny framställan om uppsägning. Jag har tidigare gjort en framställan om uppsägning av avtalet den 22/3 2013. I god tid före sista möjliga avtalsenliga uppsägningssdag, som var den 30/6 2013. Först den 25/11 2013 fick fullmäktige möjlighet att få gå till beslut avseende överförmyndarens framställan.

Genom detta förfarande passerades sista möjliga dag för uppsägning – den 30/6 2013 med råge. Genom detta dröjsmål på 8 månader förlängdes nuvarande avtal med automatik för hela kommande mandatperiod. Fullmäktiges beslut den 25/11 2013 kom genom detta förfaringsätt att sakna betydelse.

Förhoppningsvis medför ovan redogjorda konsekvenser av nuvarande avtal, att man kan bortse från uppsägningstid och omgående förhandlar fram ett nytt avtal.

Vara 2014-06-16

Karl-Gustav Karlsson
Överförmyndare Vara kommun.

Denna framställan och de handlingar överförmyndaren i denna framställan refererar till, finns tillgängliga på www.varasidan.se som pdf-dokument.